

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Primo Modi Descendentis Decisio Septima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

SEXTVS STATUS MYSTICVS
EST TRANSFORMATIONIS
ET PRIMO
MODI DESCENDENTIS

DECISIO SEPTIMA.

Ordinatè, & satis fusè explicatis operationibus, verbis seu loquutionibus prout in actus exercitio supremo modo huius vitæ per dona supernaturalia intellectus, & maximè sapientiæ, formari solent: ipsos iam status supremos, suo quoque ordine prosequi oportet. Vndè dictis ijs quæ a minora sunt status vnionis; ad maiora quæ ad statum Transformationis directè pertinent, progrediemur de statu autem Transformationis, licet à mysticis hinc inde mentio fiat: non tamen sat accuratè eius & natura, & ab alijs statibus differentia ad practicum exercitium ponitur. quæ enim hunc statum propriè, & directè concernunt; confuso ordine, sæpè per verba vnionis explicantur. eapropter deinceps de statu Transformationis, eiusdemque duobus potissimum descensus, & ascensus, modis, dicendum est. & quidem.

- I. Quid sit Transformatio mystica propriè.
- II. Quod Transformatio mystica sit duplex, videlicet modi descendens & modi ascendens; ac quanam sit modus descendens.
- III. Quod Transformationis modi descendens velle, & posse cum sint vnum, peragantur ordinariè suauitatis excessu.
- IV. Diuinorum quantumcunque præstantem animum à supremis per medias ad infimas fruitionis regiones paulatim descendere.

ART.

a Ioan. à Cruc. de obscur. noct. in Prol. & sup. dec. 3. b Idem in Prol. vniuers. flamm.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quid sit Transformatio mystica propriè.

CVM de propria Transformatione fit sermo, longè absit error quorundam, quo opinati sunt, animam hominis à proprio esse desinere, & in ipsam diuinam essentiam transire, sicut etiam vt insufficiens transformatio habeatur, qua [agens per intellectum agit per formam intellectus:] & intellectus per intellectionem transformatur, & fit ipsa res non quidem naturæ conformitate, sed repræsentatione: talis enim contingit *b* in omni operatione intellectuali, & speculatiua. nos ergò per propriam transformationem mysticam intelligimus, arctissimam illam vniionem, in qua per amorem, diuinorum summè amans, vnum fit cum amato, ipso scilicet Deo, vt Summo Bono, idque perfectissimo, & substantiæ separatæ maximè conformi modo; quo *c* reuelata facie gloriam Domini speculantes, in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatē, tanquam à Domini spiritu; quo ita *d* efficiamur diuinæ consortes naturæ, non quidem Transformatione substantiali, sed impressiua. [forma enim animæ *e* Deus est, cui debet imprimi sicut sigillo signatum.] & [sicut foscuro spiramen se permiscet, vt vnus anhelitus iudicetur: sic Spiritus Sanctus nostro spiritui dulciter immixtus, fit vnus spiritus cum eo.] & hoc est illud spiracu-

lum *g* vitæ, quo factus est homo in animam viuentem. de quo etiam Apostolus gloriatur, dicens *b* viuo ego, non iam ego, viuit verò in me Christus.

Est ergò Transformatio in actuali exercitio, vsus doni habitus sapientiæ, quo mysticus diuinæ factus consors naturæ de claritate in claritatem, tanquam à Domini spiritu, perficitur, & in charitate magis radicitur: ita vt in eiusmodi felicitate inueniatur perfecta ratio possessionis mysticæ; ad quam quidem nihil aliud requiritur, quam vt res ita habeatur præsens, & in potestate possidentis, vt possit ea vti, & frui pro suo desiderio: & omne commodum, & oblectamentum ex ea percipere, quod ex ea capi potest; sicut fit in auditu symphonix; secus in visione pecuniæ. eiusmodi porrò mysticum oblectamentum ad libitum in statu Transformationis ordinariè haberi, cum eius velle, & posse sint idem: dictum est *infra*. hic verò consequenter dicemus,

Quod Transformatio mystica sit duplex, videlicet modi descendenti, & modi ascendenti; ac quanam sit modi descendenti.

ARTICVLVS SECUNDVS.

DVPLICEM esse modum transformationis, scil. vnum, quo descendere dicitur

a S. Thomas l. 1. cont. Gent. c. 94. *b* Vt communiter Philosophi. *c* 2. Cor. 3. *d* 2. Petr. 1. *e* S. Bonau. Proce. 7. Relig. cap. 73. *f* Harph. lib. 3. part. 3. cap. 24. *g* Gen. 2. *h* Gal. 2. *i* Hic art. 3.

dicitur ex alto ad inferiora, per intermedia: & prout Deus est terminus à Quo, intrinseca fruitio originem, & spiraculum vitæ haurit: & alterum, quo ab inferioribus per intermedia, ad superiora, & prout Deus est terminus ad Quem; scilicet vota, conatus, & fruitivæ quietis appetitus, tendit; ex mysticorum monumentis satis constat. præsertim si obseruetur per verba supremæ unionis, illa esse intelligenda, quæ propria sunt status Transformationis; idque non tantum in actu transeunte; sed etiam in statu permanente.

Itaque *b* [sicut lumen diuinum gradatim decrescendo in nos descendit gradatim: ita contrario modo per ipsum lumen in Deum reducimur gradatim & crescendo. vt psalmo 83. dicitur, ibunt de virtute in virtutem, videbitur Deus Deorum in Sion.] [charitas enim ad superiora tendit, vt in eis requiescat; ad inferiora tendit, vt ea ad se reducat: sursum mouetur, vt illic maneat, deorsum, vt redeat.] in quorum consideratione cogita catenam varijs contextam luminibus, quasi annulis per totum cælum diffusam, & ad terram vsque porrectam. catena verò hæc est ordo seriesque rerum diuinæ prouidentia, parens: series, inquam, luminum partim quidem inuisibilem, partim etiam visibilem. Quia nimirum [in omnibus Deus noscitur, *d* & sine

omnibus: scientiaque Deus cognoscitur & ignoratione: estque eius & notitia, & ratio, & scientia, & tactus, & sensus, & opinio, & visio, & nomen, & cætera omnia: & neque intelligitur, neque dicitur, neque nominatur. & nec animo cernitur, nec sub sensum cadit, nec est quidquam penitus eorum, quæ sunt.]

Iure merito ergò [detractiones siue e negationes, contra, ac affirmationes laudandæ videntur. illas enim à primis orsi, & ad extrema per media deuenientes, ponebamus. hic autem ab extremis ad prima & principalia ascendentes, omnia tollimus, vt sine integumentis cognoscamus ignorantiam illam quæ ab omnibus rebus, quæ scientia comprehenduntur, in ijs quæ sunt, occultatam esse: caliginemque illam cernamus essentia superiorem, quæ ab omni luce, quæ in rebus inest, occultatur.]

Atque ita [ad summam amorosam, & nobilissimam contemplationem, quæ etiam raptum, & ecstasin causat, dupliciter pertingit homo; primò excitando se per abstractionem, *f* & per considerationem eorum, quæ magis feruorem prouocare, & parere solent in animo, donec apex voluntatis valida accendatur, ac purè efficiatur in Deo:] sicque vertex intelligentiæ desuper illustretur ad contemplandum modo præfacto. ad quod Sanctus Diony-

H h h sius

a vt hie supra ex Ioan. à Crusc. *b* S. Thom. opusc. de Humil. Christ. post init. *c* S. Bonau. q. 1. in. etern. d. 5. art. 3. *d* S. Dionys. de diu. nom. c. 7. *e* idem Theol. Myst. c. 2. *f* Dion. Carth. de font. luc. a. 14.

sius respicit dicens: [tu autem Timothee charissime, sensus *a* relinque, & intellectuales operationes.] Alio modo [homo pertingit ad contemplationem istam absque suo *b* conamine, & præparatione prædicta, dum scilicet misericordissimè desuper præuenitur atque diuinitùs fortiter illustratur, valdè inflammatur, gratiosissimè præoccupatur, ac mirabiliter nimis perstringitur, in tantum, vt etiam resistere nequeat: & quamuis velit, non possit effugere gratia prædominante ipsi naturæ, non violenter, sed conuenientissimè.]

Fundatur porrò horum modorum differentia in dono intellectus, & maximè sapientiæ, eò quod [*c* donum intellectus sit propriè penetratiuum; donum autem sapientiæ sit propriè saporiatiuum.] hinc etiam vterque modus circa primum centrum per consortium diuinæ naturæ, circumuolutiones suas peragit. & quidem descendens supra affirmationem tanquam vitali, & quasi connaturali gustu diuinam vitam possidet; in eaque gaudet, & omnia prout sunt bona valdè in primo suo principio, constringit, & fruendo dilatatur, in dilectione crescit, nutritur, & uiuit. vndè etiam Deum possidet vt Terminum à Quo, omnis scilicet sua actualis felicitas, egreditur abundantissimè; totam capacitatem spiritus, animæ, & corporis adimplens, & nunquam, nisi fortè per accidens, relapsum ad soleita-

tem spiritus, & carentiam amicabilis amicitia Dei, patiens. ascensus verò supra negationem illimitatis viribus, ad infinitum Pulchrum, & Bonum, insatiabili, ac infatigabili modo se erigit, extendit, ac magnificat: & Deum vt Terminum ad Quem, inexhaustibili modo supra omnem viuentem, concipit, intuetur, ac possidet.

Et quia nemo *d* ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo: qui enim *e* descendit, ipse est qui & ascendit supra omnes cælos vt impleret omnia; prius de statu Transformationis modi descendenti agendum erit. sicut enim status vnionis tanquam primus ascensus modi supernaturaliter operandi, post rigidam illam priuationem ex toto *f* absolutam, mysticum ad summa usq; & ad statum Transformationis eleuatus, ita modo status Transformationis descendenti, & maior radicatio in charitate, & respiraculo vitæ æternæ, perseveranter, & sine interruptione, aut relapsu ad soleitatem sui ipsius durans, statum vnionis excellit: sicut linea centum passuum, lineam decem passuum.

Transformatio itaque modi descendenti est vsus in actus exercitio doni habitus sapientiæ, quo diuina factus consors naturæ de claritate *g* in claritatem tanquam à Domini spiritu perficitur, & secundum adæquatam fruitionem dilectionis, & cognitionis sic potest sicut vult, & sic pleno benè in Deo
affici

a S. Dion. Theol. Myst. c. 1. *b* Dion. Carth. ibid. *c* S. Bonus. Diata salutis. 6. de 7. don. spir. 8. 6. 3. *d* Ioan. 3. *e* Ephes. 4. *f* supra Det. 3. a. 6. *g* 2. Cor. 3.

affici vult, sicut potest: idque ordinata intentione maioris radicationis in charitate. & ideo in hoc statu Deus est sicut Terminus à Quo, scilicet respiraculum vitæ, seu vitaliter diuinum affici, per actualem vsum charitatis suam originem sumit, vt ex eo, ceu ex viua radice intellectus agens absque vilo negotio, imò summa, & quali innata facilitate species pro Hic & Nunc proportionatas desumat, ad formandum verbum mysticum in intellectu patiente, quousque & huius & illius operationes, per superexcedentem amorem conquiescentur. idque tam diu, totque annis; donec à summa spiritus regione, per mediam, ad infimam, eiusque vltimas abyssos descenderit. vt autem Transformationis descendens felicitas penitus intelligatur, dicimus consequenter,

Quod Transformationis modi descendens velle, & posse cum sint vnum, peragantur ordinariè suani mentis excessu.

ARTICVLVS TERTIYS.

DVpliciter [amor diuinus a ecstasi facit, non sinens amatores esse futurus; sed in ius eorum quæ amantur penitus transferens.] primò quidem, cum ita affectus & cogitatio amantis transfertur in dilectum, vt sui, & rerum suarum obliuiscatur, suaque omnia negligat. tunc enim anima cogita-

tione, & affectu extra se egressa, tota in rebus dilecti versatur, vt iam non in suo corpore, & in se viuere videatur, sed in dilecto. & dilectus in ipsa. hoc modo diuinè dictum ab Apostolo. viuo ego, non iam ego, viuit verò in me Christus. ita enim cogitatione, & affectu erant in Christo, & Christi causa; vt eorum quæ ad sua commoda, honorem, vitamque pertinerent, prorsus videretur oblitus. Alter modus quo fit Ecstasis vi amoris, est, cum ita mens in Deum per contemplationem, & amorem trahitur, vt functiones virium inferiorum, præsertim sensuum, cessent: sic vt homo nō videat, nec audiat, nec sentiat quidquā, & interdum etiam vitalis facultatis operatio ita intercipiatur, vt vix discerni possit an adhuc viuat. hoc modo multi Sanctorum vi contemplationis, & amoris, perfectam, & mysticam ecstasin passi sunt.

Quia verò etiam absque amore diuino, sola vi contemplationis huius secundi modi, ecstasis fieri potest; idque ex imperfectione quadam, & imbecillitate naturæ: quando sc. tota eius vis expenditur, & veluti exhauritur circa aliquod obiectum; vel quando vires inferiores destituuntur spiritibus ad functiones earum necessarijs, dum hi omnes sursum trahuntur, vt imaginationi, & contemplationi illius obiecti seruiant: nos supra b de Ecstasi fucata, & dolosa; infra c autem de vera, mystica & sancta, ad praxis cautelam dicere volumus.

H h h 2

Iam

a S. Dion. c. 4. de diu. nom. b 1. p. Dec. 7. a. 7 & d. 8. a. 2. c Lec. 9. a. 4.

Iam verò & quidem hoc loco de primo modo ecstasis, seu prout ordinariè fit suavi mentis excessu, intelligendi sumus. verè namque in toto statu Transformationis modi descendentis, licet vel decem annis duraret; [diuinum lumen benignè semper *a* mentis oculis patet, & eis illud capere licet; cum præsens sit, paratissimumque semper ad sua communicanda omnia.] & cum [aliqua inchoatio *b* beatitudinis sit in hac vita in vitis perfectis.] nunquam eiusmodi felicitas, si ordinarium attendatur, & prout habitus dat facilè, & delectabiliter operari; verius, ac realius quam in statu Transformationis modi descendentis contingit.

Ibi enim cum [sponsi *c* amplexibus anima deuota in hianter inhæreat, incipit inter eius brachia quodammodo consopiri; sicut potatus nobili vino in soporem resoluitur, vt non solum delectabiliter; sed & tenaciter Deo inhæreat, & quasi vi quadam abstrahatur ab omni visibilibus sensu, & memoria; sic tamen temperatè, vt nec plenè suimet oblita, nec tamen verè compos sit sui, iuxta illud Psalmi. si dormiatis inter medios terminos cœli, & mundi. Item Cantic. 5. Ego dormio, & cor meum vigilat, est enim talis iste somnus, sicut illorum qui incipiunt dormire, & tamen videntur sibi ea quæ circa se fiunt aliquo modo sentire, & intelligere. sed per soporem non aduertunt, nisi velint sibi vim facere, vt ad se plenius reuer-

tantur. amor enim Dei cum pura intelligentia conditus, inebriat mentem, & ab exterioribus abstractam sua virtute Deo conglutinat, & coniungit, & quantò amor vehementior, & intelligentia lucidior, tantò validius in se mentem rapit, quousque tandem omnium quæ sub Deo sunt plenè oblita, in solo diuinæ contemplationis radio liberè figatur, licet breuiter quasi in quodam coruscæ luminis cœlitus emittantis. quia corpus, quod corrumpitur, aggrauat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum multa simul cogitantem.]

Et certè [cum cœperit *d* mens per puram intelligentiam semetipsam excedere, & illam incorporeæ lucis claritatem tota intrare, & in his quæ intrinsecus videt, quendam intimæ suauitatis saporem trahere, & ex ea intelligentiam suam condire, & in sapientiam verrere. in tantum in hoc mentis excessu pax illa, quæ exuperat omnem sensum, inuenitur, atque obtinetur; vt fiat silentium in cœlo quasi hora dimidia. ita vt contemplantis animus nulla alterantium cogitationum tumultuatione turbetur: nihil inueniens, quod vel per desiderium petat, vel per fastidium arguat, vel per odium accuset, sed intra contemplationis tranquillitatem totus colligitur, intromittitur in quendam affectum multum inusitatum, introrsus ad nescio quā dulcedinè quæ si semper sic sentiretur, profecto magna

a S. Dion. de Eccl. Hier. c. 2 p. 3. *b* S. Thom. 1. 2. q. 3. a. 5. c. *c* S. Bonau. 7. Proress. Relig. c. 14
d Hugo de S. Vict. l. 2. de Anim. c. 20. & S. Bern. ser. 3. in Cant.

magna felicitas esset; nihil sensualitas, nihil illuc agit imaginatio: sed omnis interior vis animæ proprio interim videtur officio. purior autem animæ pars in illud intimæ quietis secretum, & summæ tranquillitatis arcanum felici iucunditate introducitur. viuis quidem sermo est Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio accipiti, ita ut pars inferior componatur ad summam pacem & tranquillitatem, pars autem superior ad gloriam, & iucunditatem.]

Eiusmodi porrò iucunditas, tanquam beatitudinis quoddam gaudium formaliter consistit in quadam vitali suavitate, quæ ex amore ad præsentiam boni amati per modum passionis resultat; & est tanquam complementum motuum animi, & vltima perfectio. ut ideò tantum ament quantum vident, & tantum gaudeant quantum amant. Et cum [in perpetuis a (circa quæ mysticus hoc loco circumuolutiones suas iucundissimè perficit) non differat esse & posse.] oportet utique velle, & posse, diligere, & intelligere, omninò paria, & inter se commensura esse. [velle autem b quod Deus vult, hoc est iam Deo similem esse; non posse velle nisi quod Deus vult, hoc est iam esse quod Deus est, cui velle & esse id ipsum est. & his potestas data est filios Dei fieri, non quidem ut sint Deus; sed sint tamen quod Deus est.] ac demum [per sui c puritatē homo ad eò in Deum supra terrena omnia iuxta quandam similitudinem An-

gelicam rapitur, demergiturque, sicque intus Deo depingitur; ut quidquid foris suscipit, diuinum in ipso reddatur ob hunc animi raptum; ut siue comedat, siue bibat, siue dormiat, siue vigilet, aut quidquid demum agat, cuncta ad summam Dei laudem, & gloriam perficiat.] atq; [hisce hominibus d nulla est reuelatio necessaria, neque supra sensus rapi habent opus: quandoquidem vita, conuersatio, & habitatio eorum supra sensus, & portionem sensitiuam, in spiritu agitur:] non quidem violenter, & cum formali ecstasi, sed suauis mentis excessu. quo [mens contemplantis tam profundè in Deum subleuatur, quod ipsa viuacitas intelligentiæ e diuinitus irradiatæ metas humanæ industriæ transcendat, licet tamen in mentis alienationem non transeat. ita quod, & supra se sit quod videat; & tamen ab alluetis panibus non secedat

Iam verò singulariter obseruandum venit, quod quando dicitur mysticum sic posse sicut vult, & quod sicut velle, sic & posse adiaceat; hoc non esse intelligendum quasi ipsius velle & posse adæquemus diuino posse, & velle; sed solum in actu mystico: & hoc non simpliciter, & absolute; sed quando dono sapientiæ supernaturalis à Deo dignatus, & ad operationes substantijs separatis conformes admissus fuerit. quæ omnia etiam secundum actus exercitos, & transeuntes, semper accipienda, & intelligenda sunt; non autem secundum

H h h 3

a S. Thom. cont. Gent. l. 2. c. 91. b S. Bernar. epist. ad Frat. de mont. c Taul. serm. 2. in Parase. d Rusbroch. de ornar. spir. nupt. l. 2. c. 38. e Harph. l. 3. p. 5. c. 37.

dum supremam, aut mediam spiritus regionem aut habitationem; unde etiam consequenter dicimus,

Diuinorum quantumcumq; præstantem animum, a supremis per medias ad infimas fruitionis regiones paulatim descendere.

ARTICVLVS QVARTVS.

PRæter ea quæ supra dicta a sunt, aliud ad præsens non facit, nisi vt mysticus absque timore alicuius imperfectionis, securè, & quietè fieri sinat, quod summa illa, & ineffabilis, spiritus proprii in spiritum diuinum transformatio, modi descendens, quandoque deficiat: & ordinatè per medias ad infimas regiones descendat; nec ex eo dubitandi ansam accipiat, quod status hic in suo fortè summo ad duos, vel etiam plures annos perseverauerit, & totidem in medio, ac tandem magis ac magis ad infima descendat. huius enim vicissitudinis *b* ordo spirituales perfe-

ctum quam maximè facit, & in reali praxi, ac omnimoda Dei sequela ad oculum patet illis mysticis, qui spiritum Domini supra omnia habere conati fuerint.

Interea verò tam felix, atque amicissima diuini consortij familiaritas, cum ex dono habitus supernaturalis procedat, ita vt ea mysticus ad libitum, (licet non semper æquè intensè, & à materialibus abstractè) vti, & frui possit, & continuò in quadam Dei obumbratione versetur; nullatenus permittit vt diuinorum patiens, ad propriam sui ipsius sollicitatem, seu molestam, & quasi dilacerantem amoris carentiam decidat; nisi fortè peraccidens, & rarò admodum. vnde hoc loco pro maiori notitia tantum insinuari debuit, illam, in statu præsentis rarò contingere. Hisce porò de statu Transformationis modi descendens breuiter dictis, ad statum

Transformationis modi ascendens, procedendum erit.

a *Dis. art. 3.* *b* *Sup. dec. 1. art. 8. 9. & 10.*

SEXTVS